

LASTEN ASEMA JA OIKEUDET 2009:

Mitä lasten vanhemmat, LTO-yhdys henkilöt ja kunnalliset päättäjät ajattelevat lasten asemasta, oikeuksista ja päivähoiton tilasta kotikunnassa?

1 JOHDANTO

Tässä yhteenvetoraportissa esitetään tiivistelmä tutkimuksesta, jonka tarkoituksena on ollut selvittää lasten vanhempien, LTO-yhdyshenkilöiden ja kunnallisten päättäjien näkemyksiä lasten asemasta, oikeuksista ja kunnallisen päivähoiton tilasta maassamme.

Lasten vanhempia koskeva tutkimusaineisto koottu TNS Gallup Oy:n Internet-paneelissa, joka edustaa suomalaista aktiivi-ikäistä väestöä. Tutkimus suunnattiin sellaisille vanhemmille, joilla on alle seitsemän vuotiaita lapsia päivähoitossa. Haastattelujen kokonaismäärä lasten vanhempien keskuudessa oli 501.

Raportti sisältää kaksi keskeistä vertailuasetelmaa. Lasten vanhempien näkemyksiä verrataan kunnallisten päättäjien (kunnanhallitusten ja -valtuustojen puheenjohtajat) sekä LTO-yhdyshenkilöiden arvioihin ja käsityksiin. Nämä molemmat tutkimusaineistot koottiin internet haastatteluina. Kunnallisia päättäjiä osallistui tutkimukseen 221 (vastausprosentti 43 % otokseen sattuneista). LTO-yhdyshenkilöitä vastasi tutkimukseen 101 (vastausprosentti 46 %). Vastauksia karhuttiin yhden kerran.

Tutkimusaineistot ovat koottu 16.–25.9.2009 päivien välisenä aikana.

TNS Gallup Oy on toteuttanut tutkimuksen Lastentarhanopettajaliiton toimeksiannosta.

2 MITEN KUNNAN PÄÄTTÄJÄT OTTAVAT HUOMIOON LASTEN OIKEUKSIA JA ASEMAA KOSKEVAT ARVOT KUNNISSAMME?

Lasten oikeuksia ja asemaa koskevat arvot otetaan kunnassa huomioon kohtuullisen hyvin

Tutkimuksen taustaksi vastaajille esitettiin kysymyssarja, missä määrin kunnan päättäjät ottavat huomioon lasten asemaa ja oikeuksia koskevat arvot omassa kunnassa.

Enemmistö vastaajista kaikissa ryhmissä arvioi, että kunnan päättäjät ottavat eri asioissa lasten asemaa ja oikeuksia koskevat arvot huomioon vähintäänkin melko hyvin. Eri ryhmät ovat kohtuullisen tyytyväisiä kun puhutaan lasten tasa-arvoisesta kohtelusta, lapsen oikeuksista turvattuun kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen sekä lapsen oikeuksiin turvattuun ja terveelliseen ympäristöön. Tällä tavalla mitattuna mitään kovin suurta päättäjien syyllistämistä ei ole havaittavissa.

Keskimäärää selvästi vähemmän tyytyväisyyttä herättää se, miten päättäjät ottavat huomioon lapsen oikeuden saada tarvitsemaansa erityistä tukea. Etenkin lasten vanhemmat ja LTO-yhdyshenkilöt epäroivät arvioissaan tässä kohdin.

Tuloksista huokuu se, että kunnalliset päättäjät arvioivat asioita positiivisemmassa valossa kuin pienten lasten vanhemmat ja LTO-yhdyshenkilöt. LTO-yhdyshenkilöt ovat jonkin verran varauksellisempia arvioissaan kuin lasten vanhemmat.

3 NÄKEMYKSET LASTEN PÄIVÄHOIDON TILASTA KUNNASSA

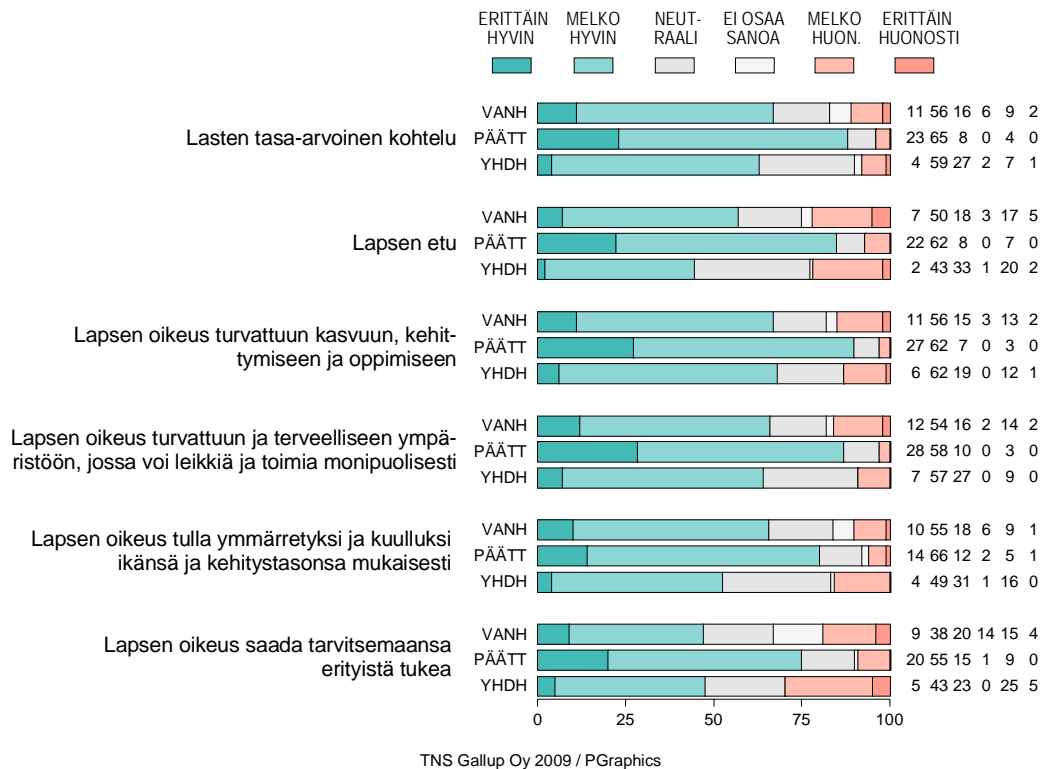
Lasten vanhempien mielestä päivähoiton henkilökunnan määrä on kunnassa liian pieni

Tutkimuksessa tiedusteltiin eri vastaajaryhmien arvioita lasten päivähoiton nykyisestä tilasta omassa kunnassa.

Lasten vanhemmat ovat varsin yksimielisiä (63 %) siitä, että päivähoiton henkilökunnan määrä on kunnassa liian pieni. Tämän lisäksi noin puolet lasten vanhemmista katsoo, että päivähoitojonot ovat liian suuria. Melko suuressa määrin kritiikkiä kohdentuu myös alle kolme ja 3-5-vuotiaiden lasten ryhmäkokoihin. Eniten tyytyväisyyttä lasten vanhempien keskuudessa kohdentuu yhteistyöhön lasten vanhempien ja päiväkotien henkilökunnan välillä sekä hoitomuotojen monipuolisuuteen.

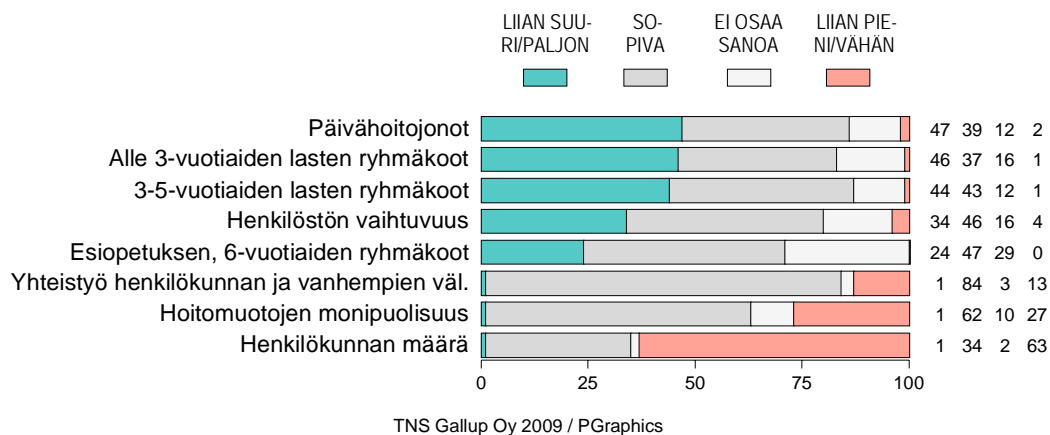
Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio 1x3. MITEN KUNNAN PÄÄTTÄJÄT OTTAVAT HUOMIOON LASTEN OIKEUKSIA JA ASEMAA KOSKEVAT ARVOT (ryhmien arviointien vertailu, %).

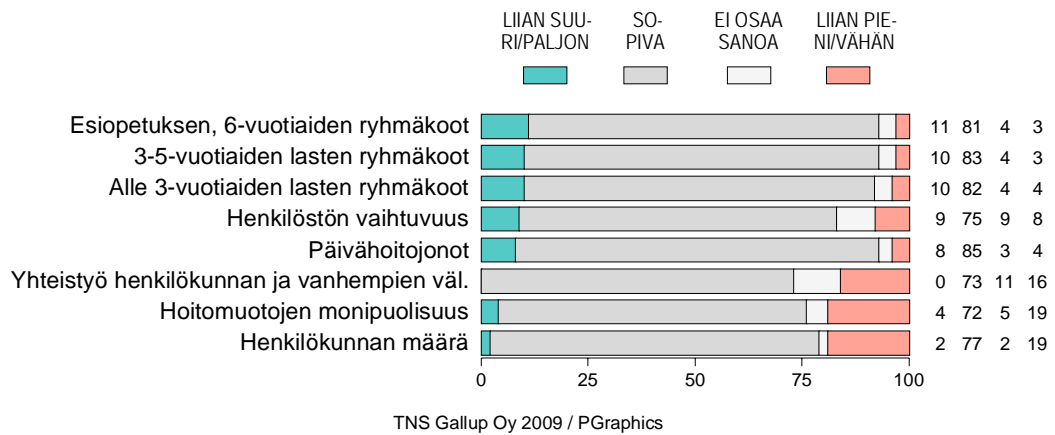
Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio 2v. MIKÄ ON OMA KÄSITYS LASTEN PÄIVÄHOIDON TILASTA KUNNASSA ERI ASIOISSA: VANHEMMAT (%).

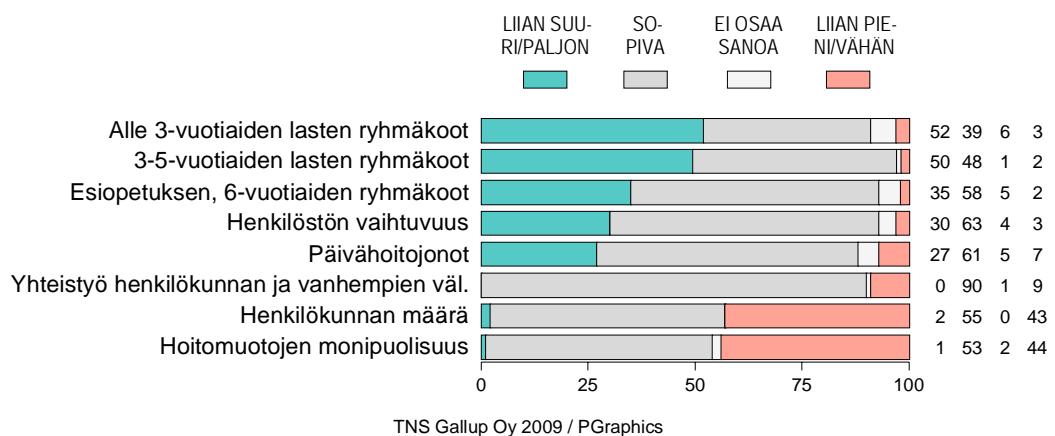
Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio 2p. MIKÄ ON OMA KÄSITYS LASTEN PÄIVÄHOIDON TILASTA KUNNASSA ERI ASIOISSA: KUNTAPÄÄTTÄJÄT (%).

Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio 2y. MIKÄ ON OMA KÄSITYS LASTEN PÄIVÄHOIDON TILASTA KUNNASSA ERI ASIOISSA: LTO-YHDYSHENKILÖT (%).

Kuntapäättäjien näkemykset ovat jokseenkin yksiniittisiä. Valtaosa on tyytyväinen kaikkiin kysytyihin asioihin. Pientä varauksellisuutta kohdentuu päättäjien keskuudessa henkilökunnan riittävyyteen ja hoitomuotojen monipuolisuuteen.

LTO-yhdyshenkilöt arvioivat, lasten vanhempien tapaan, alle kolme vuotiaiden ja 3-5-vuotiaiden ryhmäkoot liian suuriksi. Tietyissä määrin tyytymättömyyttä herättävät myös henkilökunnan riittämättömyys ja niukkuus hoitomuotojen monipuolisuudessa.

4 MITÄ LASTEN PÄIVÄHOIDOLLE TULEE TAPAHTUMAAN?

Lasten vanhemmat pelkäävät päivähoitajien suurentuvan ja 3-5-vuotiaiden ryhmäkokojen kasvavan seuraavan vuoden kahden aikana

Tutkimuksessa tiedusteltiin eri vastaajaryhmien arvioita siitä, mitä lasten päivähoitolle tulee tapahtumaan seuraavan vuoden kahden aikana.

Enemmistö lasten vanhemmista arvioi, että päivähoitajien (56 %), 3-5-vuotiaiden lasten (52 %) sekä esiopetuksen (50 %) ryhmäkoot tulevat suurenemaan nykyisestä. Enemmistö (53 %) katsoo myös, että henkilökunnan määrä vähentyy nykyisestä.

LTO-yhdyshenkilöt eivät ole aivan yhtä vakuuttuneita kuin lasten vanhemmat ryhmäkokojen kasvamisesta. Tietyissä määrin LTO-yhdyshenkilöt odottavat etenkin henkilöstön vaihtuvuuden lisääntyvän ja sijaisten käyttöä rajoitettavan. Kunnallisilla päättäjillä on selvästi erilaiset visiot verrattuna lasten vanhempiin ja LTO-yhdyshenkilöihin. Päättäjien mielestä käytännössä missään asioissa ei tapahdu juurikaan muutosta seuraavan vuoden tai kahden aikana.

Lasten vanhemmat näkevät päivähoitoon tulevaisuuden synkemmässä valossa kuin päättäjät

Astetta yleisemmällä tasolla vastaajilta tiedusteltiin vielä, mitä kaikkia asioita pitää todennäköisenä tapahtuvaksi omassa kunnassa lasten päivähoitoon tulevaisuudessa. Kysymys esitettiin ilman aikarajoitetta.

Lasten vanhemmat näkevät päivähoitoon tulevaisuuden synkemmässä valossa kuin päättäjät. Lasten vanhemmat ovat vakuuttuneita, että ruokailussa, retkissä ja materiaaleissa säästetään. Lisäksi he uskovat, että hoito- ja kasvatushenkilöstön työssä jaksaminen heikkenee, ryhmäkoot kasvavat sekä hoito- ja kasvatustyön laatu huonontuu. Ainoa asia, jota vanhemmat eivät pelkää tapahtuvaksi on yhteistyön heikkeneminen päivähoitoon henkilöstön ja lasten vanhempien välillä.

Kunnalliset päättäjät eivät usko mitään kovin radikaalia tapahtuvaksi tulevaisuudessa. He odottavat lähinnä sijaisten käytön rajoittamista sekä hoito- ja kasvatushenkilöstön työssä jaksamisen heikentymistä.

LTO-yhdyshenkilöiden visiot ovat eräiltä osin synkempiä tai huolestuneempia kuin lasten vanhempien. Tämä koskee etenkin hoito- ja kasvatushenkilöstön työssä jaksamista ja mahdollisuuksia käyttää sijaisia tulevaisuudessa. LTO-yhdyshenkilöt ovat paljon kuntapäättäjiä vakuuttuneempia siitä, että ruokailussa ja materiaaleissa tullaan säästämään ja että hoito- ja kasvatustyön laatu kunnassa tulee heikkenemään.

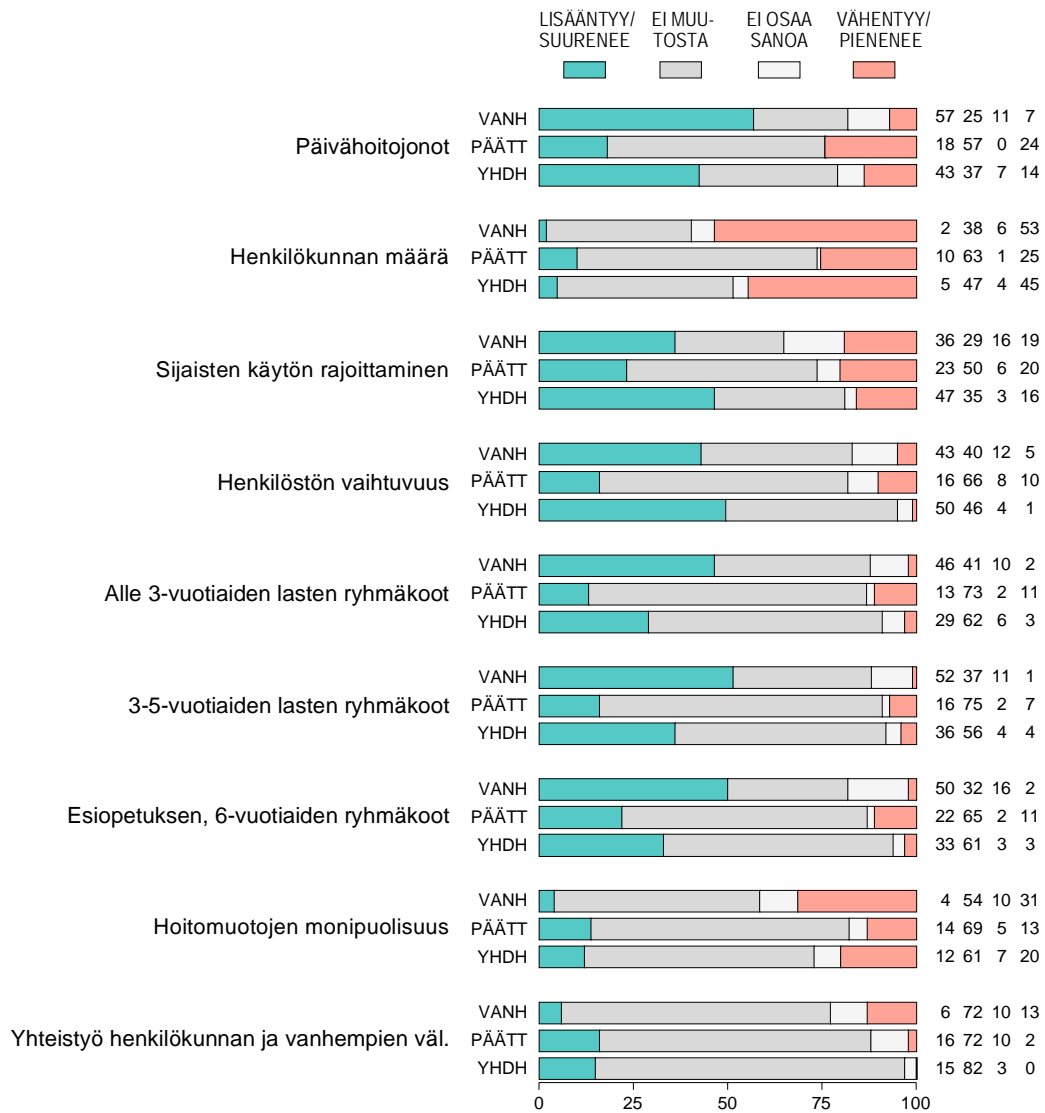
5 ONKO KUNNASSA TOTEUTETTU TAI SUUNNITTEILLA PÄIVÄHOITOON KOHDENTUVIA SÄÄSTÖJÄ?

Kuntapäättäjillä ja LTO-yhdyshenkilöillä erisuuntainen näkemys säästöistä päivähoitoon

Tutkimuksessa kunnallisilta päättäjiltä ja LTO-yhdyshenkilöiltä kysyttiin, onko päivähoitoon kohdentuvia säästötoimia tehty tai suunnitteilla kunnassa.

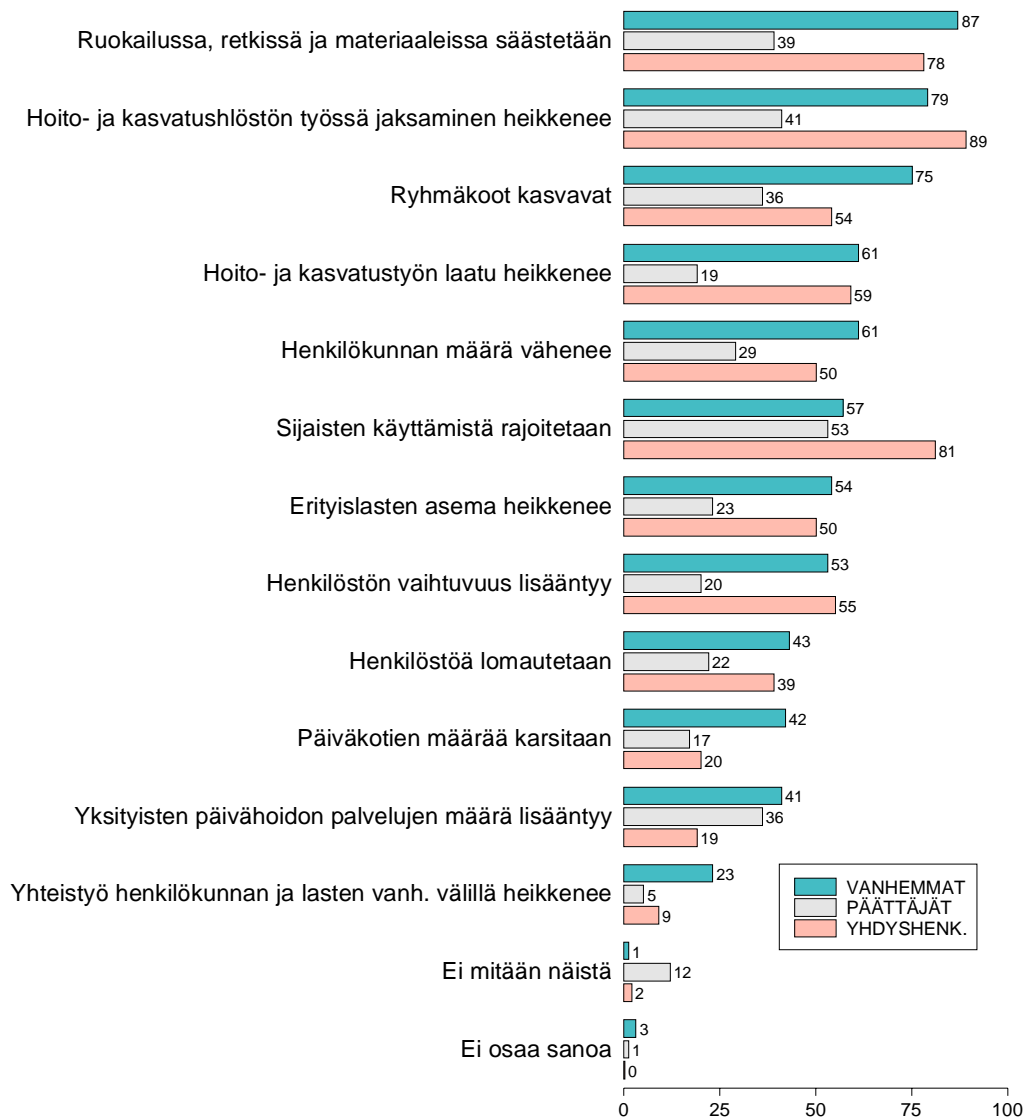
Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio 3x3. MITÄ ARVIOI TAPAHTUVAN LASTEN PÄIVÄHOIDON TILALLE SEURAAVAN VUODEN KAHDEN AIKANA (ryhmien vertailu, %).

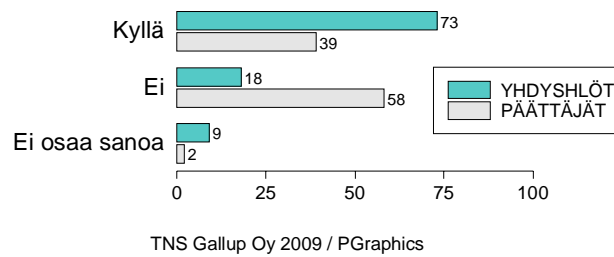
Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio 5x3. MITÄ KAIKKIA ASIOITA PITÄÄ TODENNÄKÖISENÄ TAPAHTUVAKSI OMASSA KUNNASSA LASTEN PÄIVÄHOIDOSSA (monivalintakysymys, %).

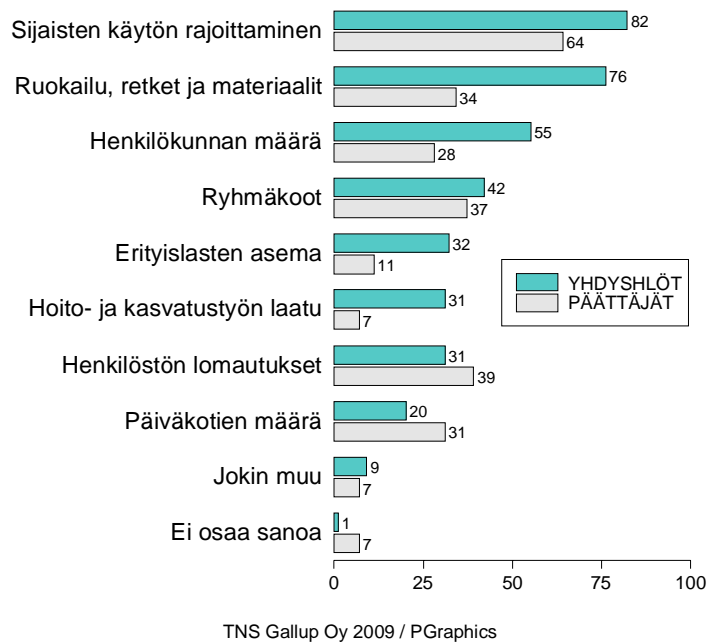
Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio yp8. ONKO KUNNASSA TEHTY TAI SUUNNITTEILLA PÄIVÄHOITOON KOHDENTUVIA SÄÄSTÖTOIMIA: YHDYSHENKILÖT vs. PÄÄTTÄJÄT (%).

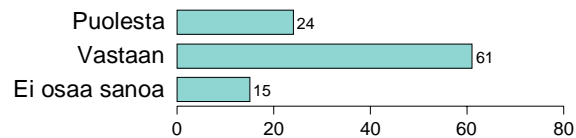
Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio yp9. MIHIN SÄÄSTÖTOIMET OMAN ARVION MUKAAN KOHDENTUVAT: YHDYSHENKILÖT vs. PÄÄTTÄJÄT (jos säästötoimia tehty tai suunnitella, %).

Lasten asema ja oikeudet 2009

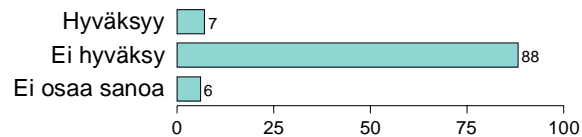
Kuvio p10. MITEN HENKILÖKOHTAISESTI SUHTAUTUU MAHDOLLISIIN PÄIVÄHOIDON SÄÄSTÖTOIMIIN, ONKO PUOLESTA VAI VASTAAN: PÄÄTTÄJÄT (%).

TNS Gallup Oy 2009 / PGraphics

Lasten asema ja oikeudet 2009

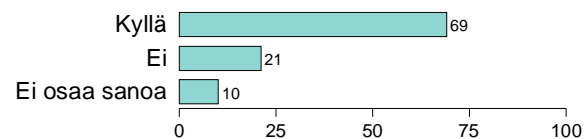
Kuvio v11. HYVÄKSYYKÖ PÄIVÄHOITOON MAHDOLLISET KOHDISTUVAT SÄÄSTÖT JA SUPISTUKSET SILLÄ PERUSTEELLA, ETTÄ TALOUDELLISET RESURSSIT EIVÄT RIITÄ: VANHEMMAT (%).

TNS Gallup Oy 2009 / PGraphics

Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio v12. OLISIKO VALMIS MAKSAMAAN ENEMMÄN ESIM. VEROJA, ETTÄ PÄIVÄHOIDON SÄÄSTÖJÄ EI TARVITSISI TOEUTTAA: VANHEMMAT (%).

TNS Gallup Oy 2009 / PGraphics

Enemmistö (58 %) kunnallisista päättäjistä sanoo, että päivähoitoon kohdentuvia säästötoimia ei ole tehty eikä ole suunnitteilla kunnassa. LTO-yhdyshenkilöillä on päinvastainen käsitys. Likimain kaksi kolmesta (73 %) ilmoittaa, että säästöjä on tehty tai ainakin on tekeillä.

Jatkokysymyksellä niitä, jotka näkivät säästöjä tehdyn tai niitä olevan suunnitteilla tiedusteltiin, mihin kaikkiin säästötoimet kohdentuvat.

Kuntapäättäjät näkevät säästöjen kohdentuvan ensisijassa sijaisten käyttöön. LTO-yhdyshenkilöt näkevät säästöjä tapahtuneen tai niitä suunnitellun koskemaan sijaisten käytön lisäksi, ruokailua, retkiä, henkilökunnan määrää ja ryhmäkokoja.

Kuntapäättäjät suhtautuvat henkilökohtaisesti kielteisesti päivähoiton säästöihin

Kunnallisilta päättäjiltä tiedusteltiin tutkimuksessa vielä erikseen sitä, miten he suhtautuvat päivähoiton mahdollisiin säästötoimiin. Selvä enemmistö (61 %) asennoituu periaatteessa säästötoimia vastaan. Vain neljännes (24 %) kuntapäättäjistä asettuu kannattamaan päivähoitoon kohdentuvia säästöjä.

Kuntapäättäjät suhtautuvat kielteisesti (76 %) myös siihen, että hoito- ja kasvatustyön laadusta tingitään jonkin verran, jos sillä tavalla aikaansaataisiin säästöjä. Lasten vanhemmat ja LTO-yhdyshenkilöt ovat samoilla linjoilla päättäjien kanssa.

Lasten vanhemmat maksaisivat enemmän esim. veroja, jotta päivähoiton säästöiltä vältyttäisiin

Lasten vanhemmille esitettiin samansuuntainen kysymys kuin kuntapäättäjille. Kysymys muotoiltiin hieman eri tavoin. Tiedusteltiin, hyväksyvätkö vastaajat päivähoiton säästöt ja supistukset sillä perusteella, että taloudelliset resurssit eivät riitä. Lähes yhdeksän lasten vanhempaa kymmenestä (88 %) ei hyväksy päivähoiton säästöjä taloudellisin perustein. Säästöjen hyväksyjä (7 %) saa hakea miltei suurennuslasilla.

Lasten vanhemmilta tiedusteltiin tutkimuksessa myös sitä, olisiko valmis maksamaan enemmän esim. veroja, että päivähoiton säästöjä ei tarvitsisi toteuttaa. Enemmän kuin kaksi kolmesta (69 %) maksaisi enemmän päivähoiton säästöjen välttämiseksi. Viidennes (21 %) ei suostuisi tähän. Maksuhalukkuutta löytyy keskimäärää enemmän toimihenkilötaustaisista perheistä.

6 MIKÄ ON KORKEIN MAHDOLLINEN RYHMÄKOKO, JOKA HYVÄKSYTÄÄN?

Lasten vanhemmat ja kuntapäättäjät näkevät ryhmäkoot samansuuntaisesti

Tutkimuksessa kaikilta vastaajaryhmiltä tiedusteltiin, mikä on korkein mahdollinen ryhmäkoko, jonka vielä hyväksyy. Kysymys esitettiin erikseen koskien alle kolme vuotiaita lapsia, 3-5-vuotiaita sekä kuusi vuotiaita.

Lasten vanhempien mielestä korkein mahdollinen ryhmäkoko alle kolme vuotiaiden lasten kohdalla on noin yhdeksän lasta. Kunnalliset päättäjät ovat samoilla linjoilla. LTO-yhdyshenkilöiden keskuudessa korkein hyväksyttävä lapsiryhmän koko on kymmenen.

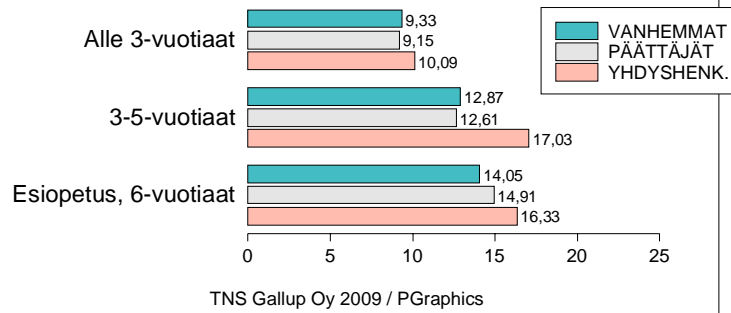
3-6-vuotiaiden kohdalla lasten vanhemmat ja kuntapäättäjät pitävät sopivana ryhmäkokona vajaata kolmeatoista lasta. LTO-yhdyshenkilöt hyväksyisivät keskimäärin 17 lapsen ryhmät.

Esiopetuksessa lasten vanhemmat arvioivat hyväksyttäväksi kooksi keskimäärin 14 lasta. Kunnalliset päättäjät arvioivat korkeimmaksi hyväksyttäväksi esiopetuksen ryhmäkooksi 15 lasta. LTO-yhdyshenkilöt olisivat valmiita hyväksymään 16 lapsen ryhmät.

Kokonaisuudessaan eri vastaajaryhmät hahmottavat hyväksyttävät ryhmäkoot pitkälle samansuuntaisesti.

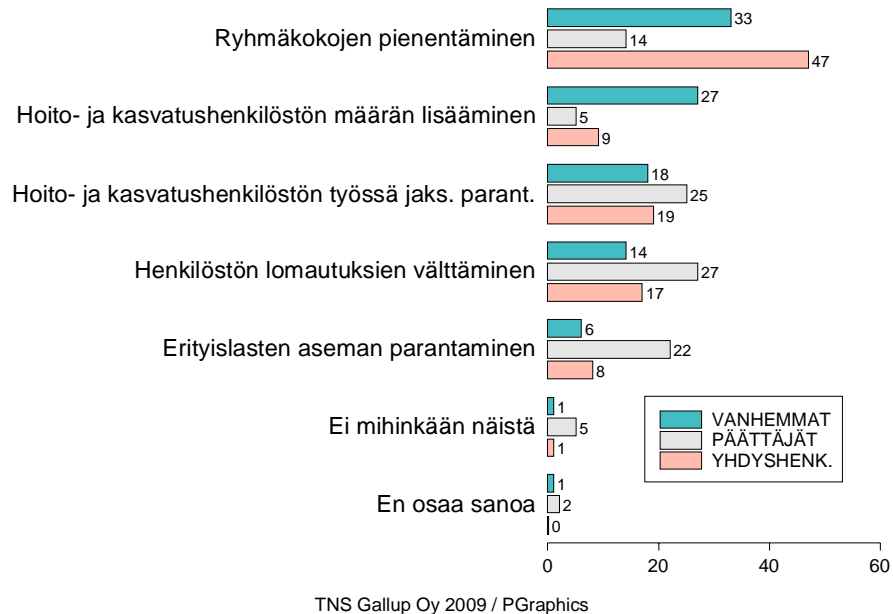
Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio 4/1-3x. KORKEIN MAHDOLLINEN RYHMÄKOKO ERI IKÄISTEN LASTEN KOHDALLA, JONKA VIELÄ HYVÄKSYVÄ (keskiarvot).

Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio 6ax3. JOS VOISI ITSE PÄÄTTÄÄ, MIHIN ASIOIHIN ENSISIJAISESTI PANOSTAISIT LASTEN PÄIVÄHOIDOSSA (ensisijaisesti-osuus, %).

Kaikissa vastaajaryhmissä valtaosa vastaajista torjuu ajatuksen ryhmäkokojen suurentamisesta yli 12 lapseen alle kolme vuotiaiden ryhmissä. Vastaavasti torjutaan se, että 3-5-vuotiaiden lasten ryhmiä kasvatettaisiin yli 21 lapsen ryhmiksi.

7 MIHIN ASIOIHIN PANOSTETTAISIIN LASTEN PÄIVÄHOIDOSSA?

Lasten vanhemmat ja LTO-yhdyshenkilöt panostaisivat ryhmäkokojen pienentämiseen

Tutkimuksessa kaikilta vastaajilta kysyttiin, mihin asioihin he lasten päivähoidossa panostaisivat siitä huolimatta, että eletään taloudellisesti hankalaa aikaa. Vastaajien tuli valita viidestä asiasta ensisijainen ja toissijainen kehittämiskohde.

Jos lasten vanhemmat saisivat päättää, niin ensisijaisesti panostettaisiin ryhmäkokojen pienentämiseen. Heti tämän jälkeen panostuslistan kakkoseksi nousee hoito- ja kasvatushenkilöstön määrän kohottaminen. Lasten ryhmäkokojen pientäminen tuli tutkimuksessa vahvasti esille myös asenneväittämässä. Lasten vanhemmista yhdeksän (90 %) kymmenestä asettaisi ryhmäkokojen alentamisen tavoitteeksi toiminnassa eikä vain sanojen tasolla.

Kuntapäätäjien keskuudessa ei ole mitään yksiselitteistä yliverstaista panostuskohdetta. Muita yleisemmin odotuksia kohdentuu hoito- ja kasvatushenkilöstön työssä jaksamisen parantamiseen, henkilöstön lomautusten välttämiseen sekä erityislasten aseman parantamiseen.

LTO-yhdyshenkilöillä on sikäli yhdenmukainen toivelista lasten vanhempien kanssa, että ryhmäkokojen pienentäminen on ykköstavoite. Tavoitteena tämä on LTO-yhdyshenkilöiden keskuudessa tuntuvasti tärkeämpi asia kuin lasten vanhempien ja kuntapäätäjien parissa.

8 MITEN KUNNAN TIUKENTUNEET TALOUDELLISET RESURSSIT NÄKYVÄT PERUSTYÖSSÄ PÄIVÄKODEISSA?

Kiire lisääntyy, hankinnat vähentyvät, henkilökunta uupuu ja sairastaa

Tutkimuksessa lasten vanhemmilta ja LTO-yhdyshenkilöiltä tiedusteltiin, miten kunnan taloudelliset resurssit näkyvät tällä hetkellä perustyössä päiväkodeissa.

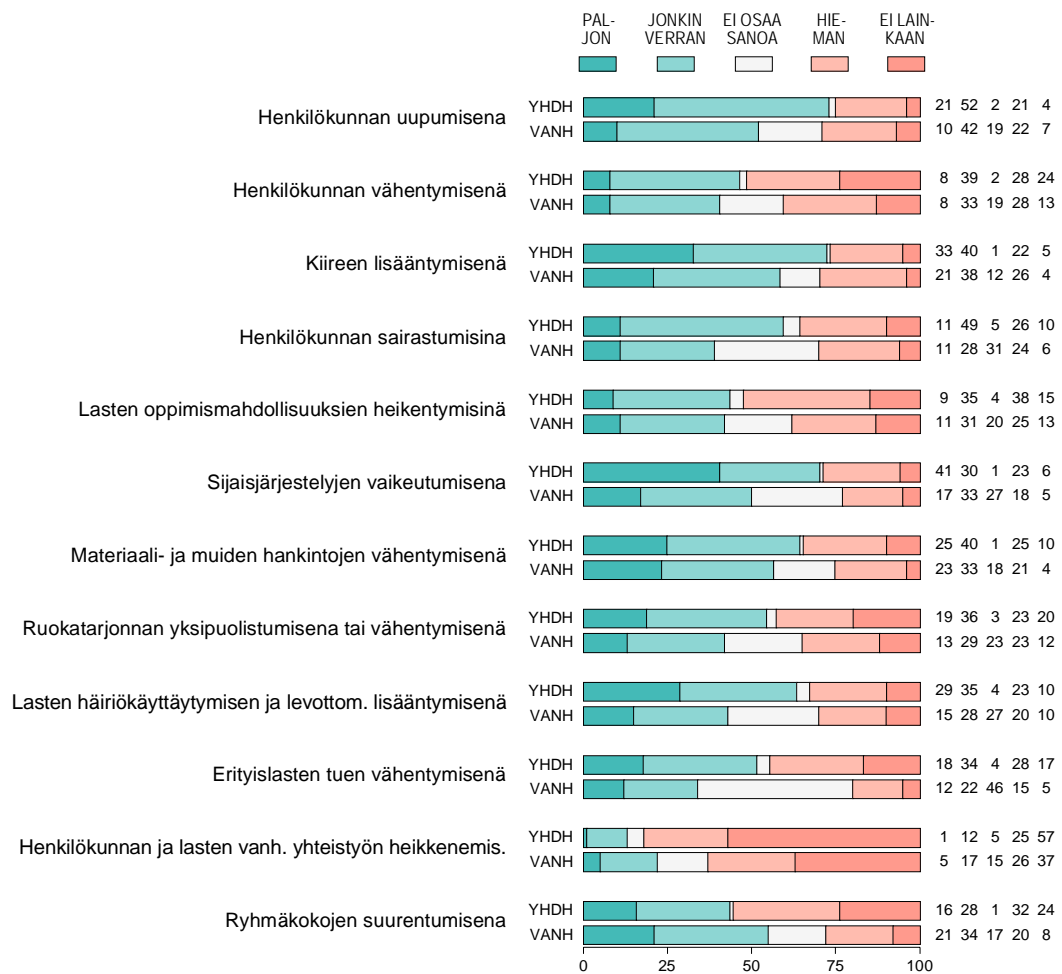
Lasten vanhemmat näkevät, että taloudellisten resurssien niukkuus näkyy ainakin jonkin verran etenkin kiireen lisääntymisenä, materiaalihankintojen vähentymisenä, ryhmäkokojen suurentumisena, henkilökunnan uupumisena sekä sijaisjärjestelyjen vaikeutumisenä.

LTO-yhdyshenkilöt näkevät asiat hyvin pitkälle samansuuntaisesti kuin lasten vanhemmat. He ovat kuitenkin paljon vakuuttuneempia niukkojen resurssien heijastumisesta käytännön päiväkotityöhön. Erikseen kannattaa mainita henkilökunnan sairastumistapaukset, jotka LTO-yhdyshenkilöt mainitsevat varsin yleiseksi seuraamukseksi niukentuneista taloudellisista voimavaroista.

Kokonaisuudessaan tutkimuksen tuloksista huokuu se, että varhaiskasvatuspalveluita arvostetaan vastaajaryhmästä riippumatta ja haluttaisiin tulevaisuuden kannalta panostaa varhaiskasvatuspalveluihin enemmän. Lasten vanhempien ja LTO-yhdyshenkilöiden keskuudessa ilmenee huolia varhaiskasvatuspalveluihin mahdollisesti kohdentuvista säästöistä. Lasten vanhemmat ovat halukkaita jopa verojen kautta maksamaan palveluista nykyistä enemmän.

Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio yv10. MITEN KUNNAN TIUKENTUNEET TALOUDELLISET RESURSSIT NÄKYVÄT TÄLLÄ HETKELLÄ PERUSTYÖSSÄ PÄIVÄHOIDOSSA/-KODISSA: YHDYSHENKILÖIDEN (YHDH) vs. VANHEMPIEN (VANH) ARVIOT (%).

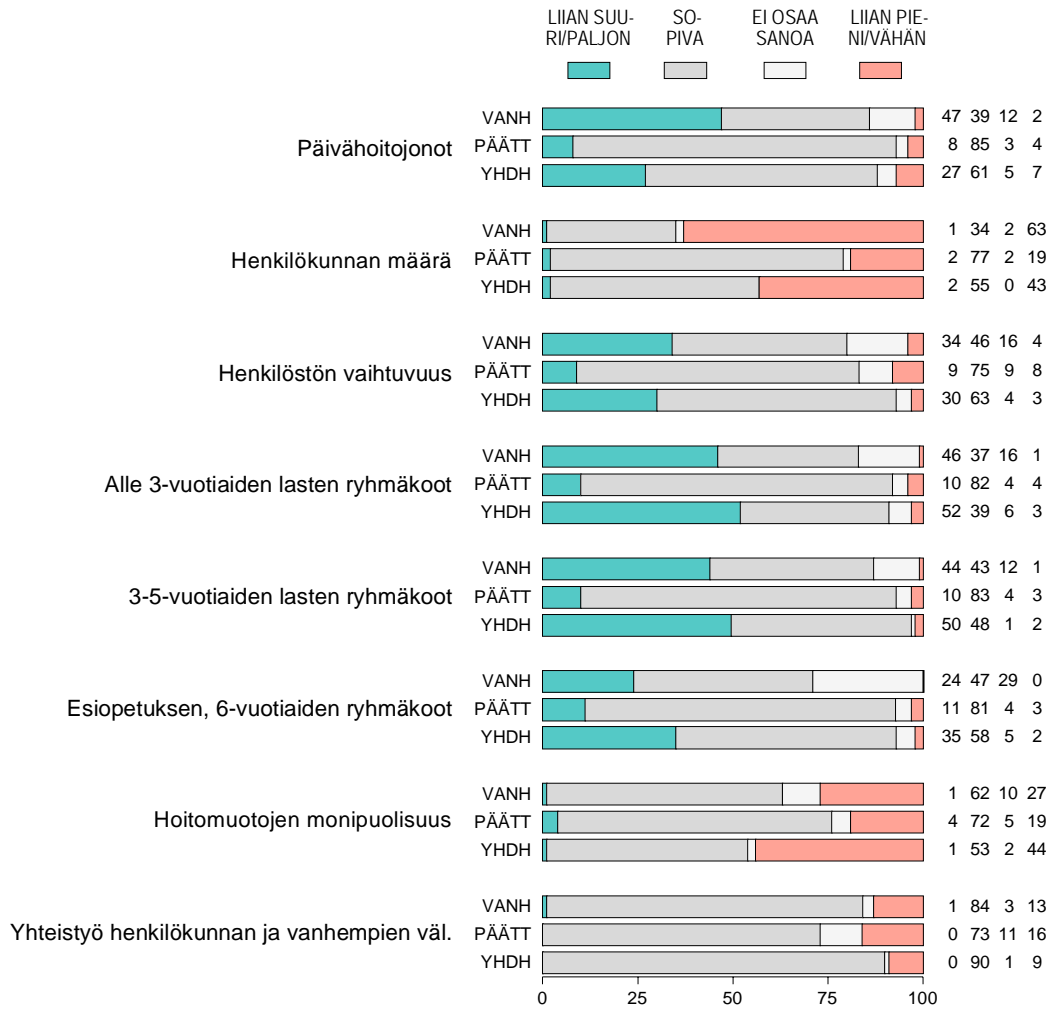

TNS Gallup Oy 2009 / PGraphics

LIITEKUVAT:

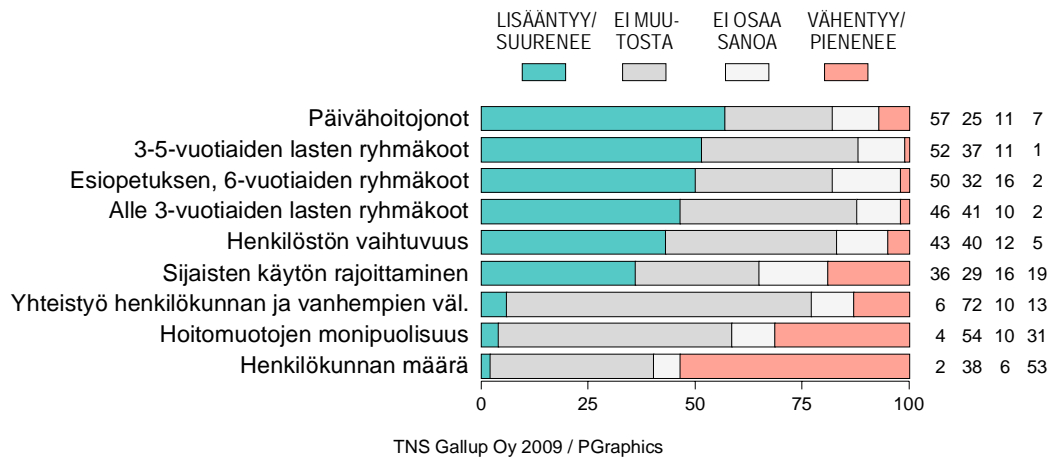
Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvia 2x3. MIKÄ ON OMA KÄSITYS LASTEN PÄIVÄHOIDON TILASTA KUNNASSA ERI ASIOISSA (ryhmien vertailu, %).

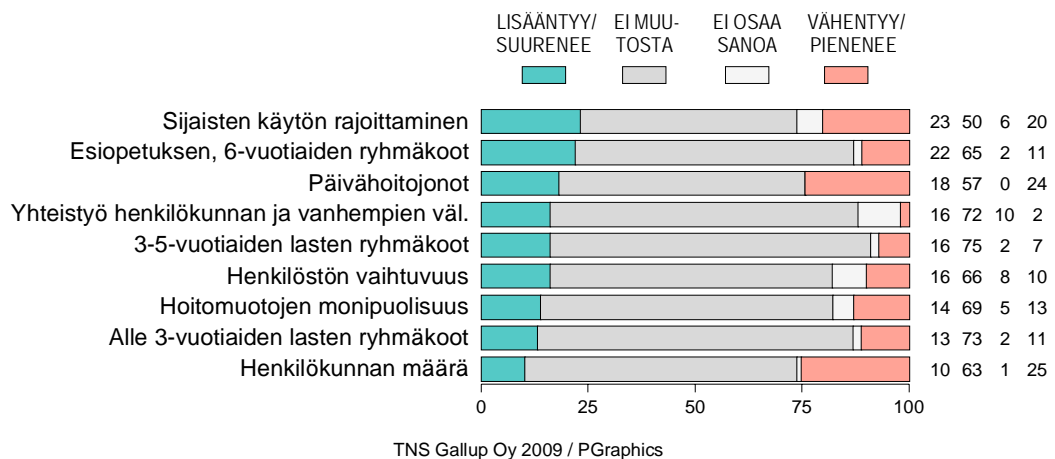
Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio 3v. MITÄ ARVIOI TAPAHTUVAN LASTEN PÄIVÄHOIDON TILALLE SEURAAVAN VUODEN KAHDEN AIKANA: VANHEMMAT (%)

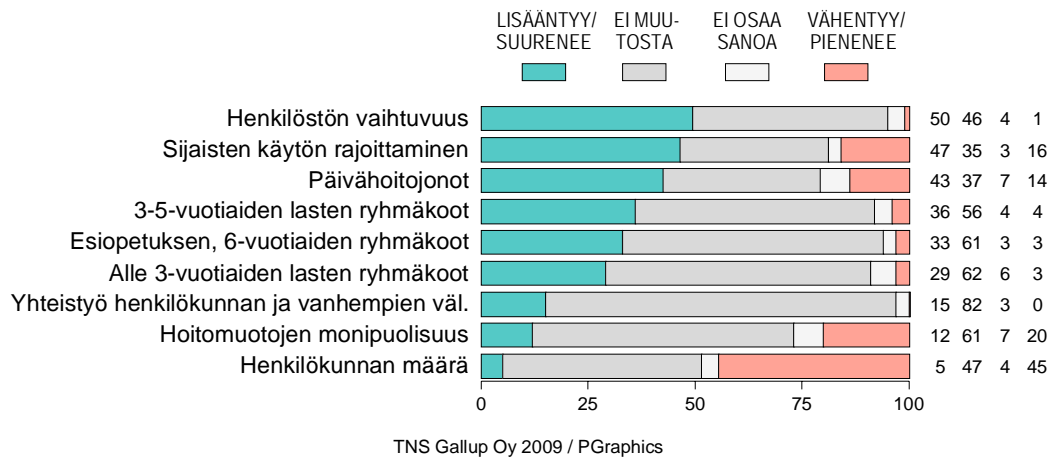
Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio 3p. MITÄ ARVIOI TAPAHTUVAN LASTEN PÄIVÄHOIDON TILALLE SEURAAVAN VUODEN KAHDEN AIKANA: KUNTAPÄÄTTÄJÄT (%)

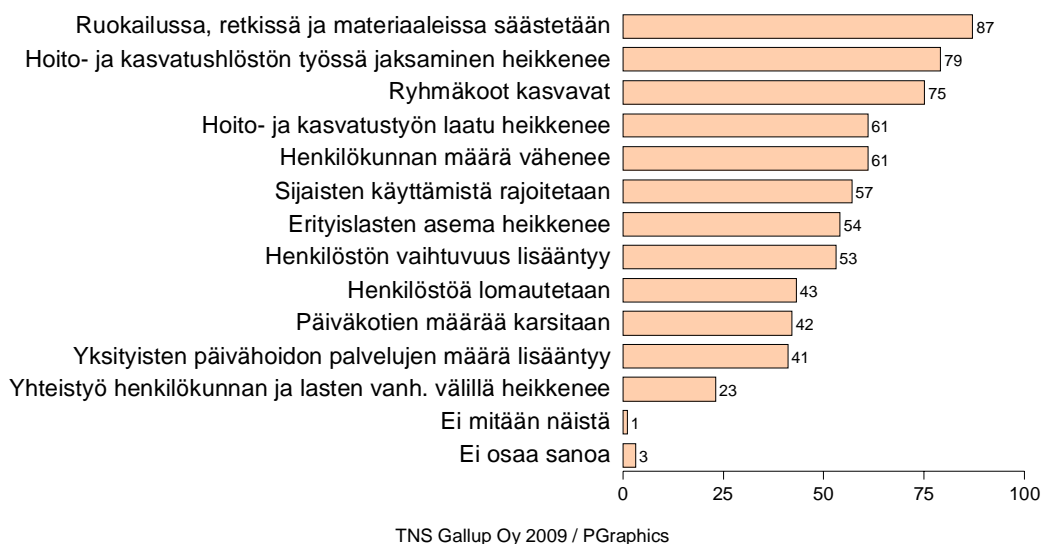
Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio 3y. MITÄ ARVIOI TAPAHTUVAN LASTEN PÄIVÄHOIDON TILALLE SEURAAVAN VUODEN KAHDEN AIKANA: LTO-YHDYSHENKILÖT (%).

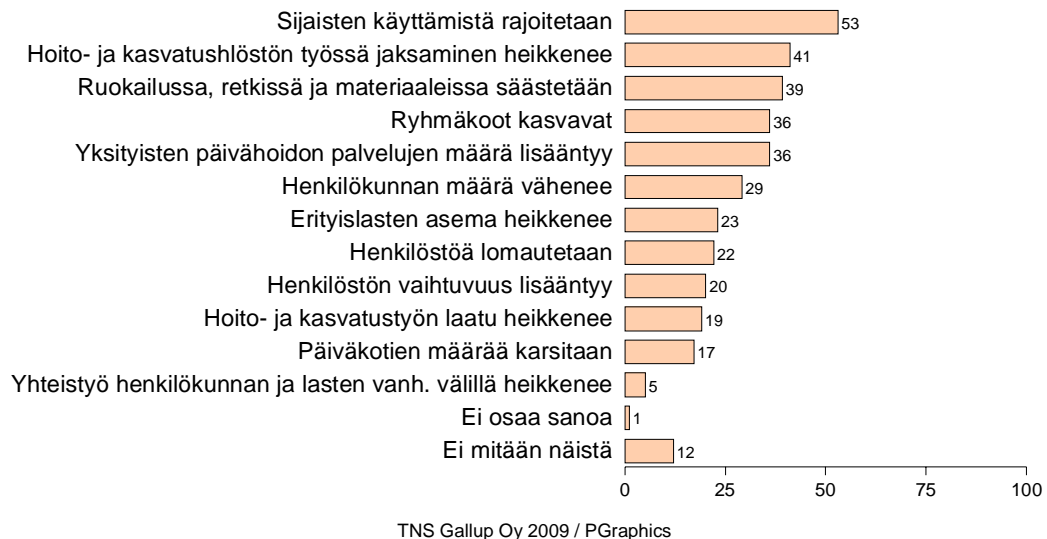
Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio 5v. MITÄ KAIKKIA ASIOITA PITÄÄ TODENNÄKÖISENÄ TAPAHTUVAKSI OMASSA KUNNASSA LASTEN PÄIVÄHOIDOSSA: VANHEMMAT (monivalintakysymys, %).

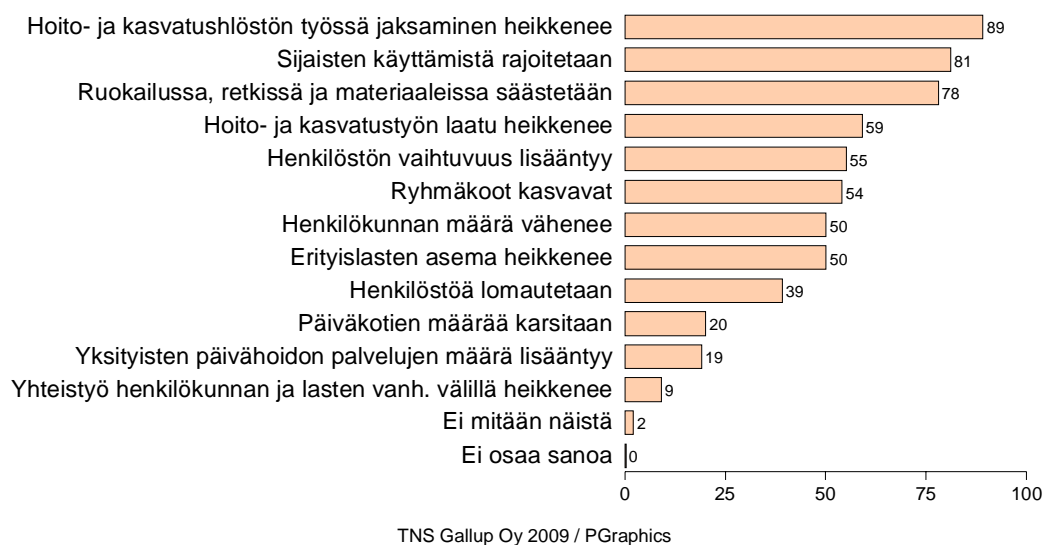
Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio 5p. MITÄ KAIKKIA ASIOITA PITÄÄ TODENNÄKÖISENÄ TAPAHTUVAKSI OMASSA KUNNASSA LASTEN PÄIVÄHOIDOSSA: KUNTAPÄÄTTÄJÄT (monivalintakysymys, %).

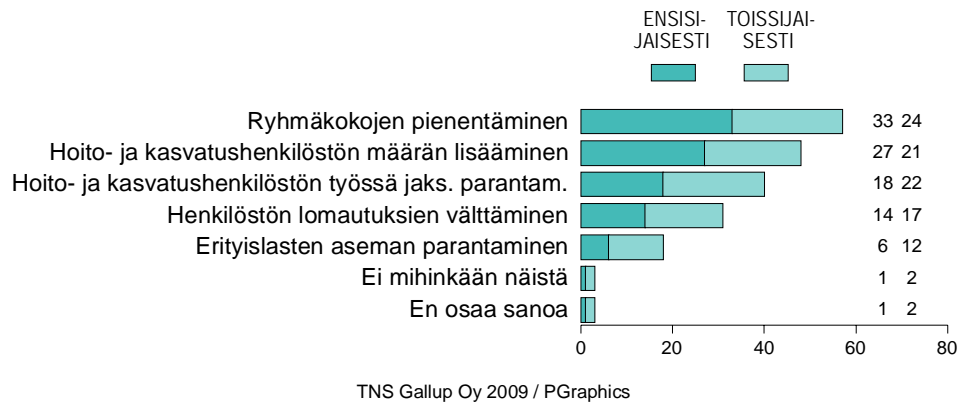
Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio 5y. MITÄ KAIKKIA ASIOITA PITÄÄ TODENNÄKÖISENÄ TAPAHTUVAKSI OMASSA KUNNASSA LASTEN PÄIVÄHOIDOSSA: LTO-YHDYSHENKILÖT (monivalintakysymys, %).

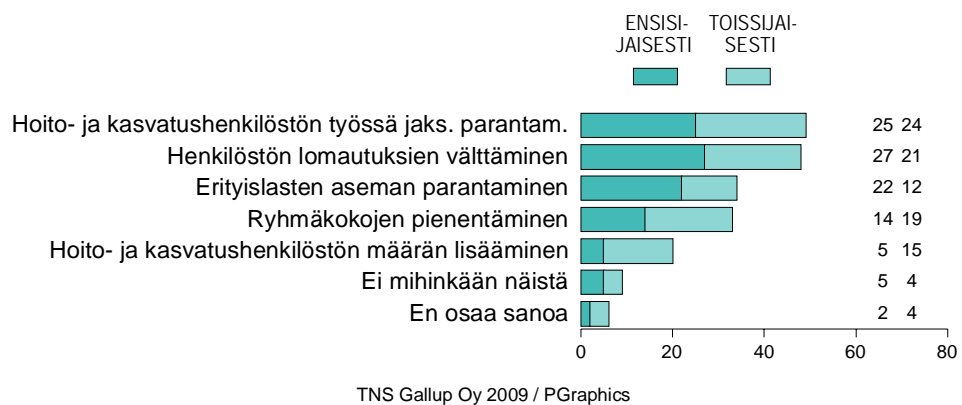
Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio 6v. JOS VOISI ITSE PÄÄTTÄÄ, MIHIN ASIOIHIN PANOSTAISISI LASTEN PÄIVÄHOIDOSSA SIITÄ HUOLIMATTA, ETTÄ ELÄMME TALOUDELLISESTI VAIKEAA AIKAA: VANHEMMAT (%).

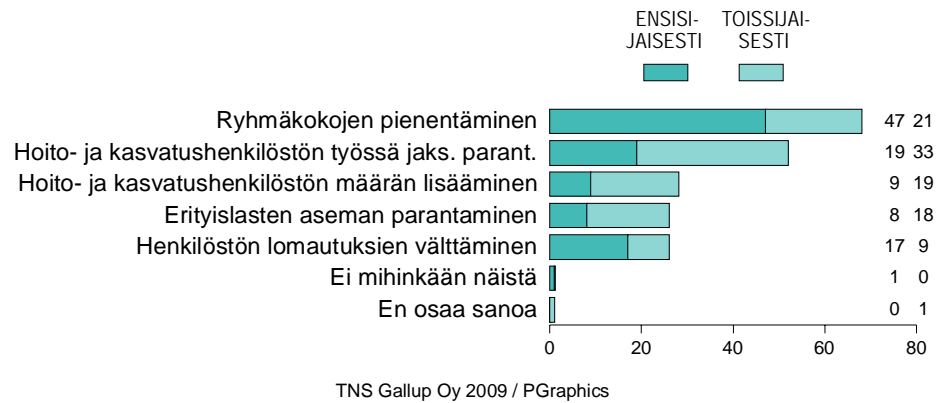
Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio 6p. JOS VOISI ITSE PÄÄTTÄÄ, MIHIN ASIOIHIN PANOSTAISISI LASTEN PÄIVÄHOIDOSSA SIITÄ HUOLIMATTA, ETTÄ ELÄMME TALOUDELLISESTI VAIKEAA AIKAA: KUNTAPÄÄTTÄJÄT (%).

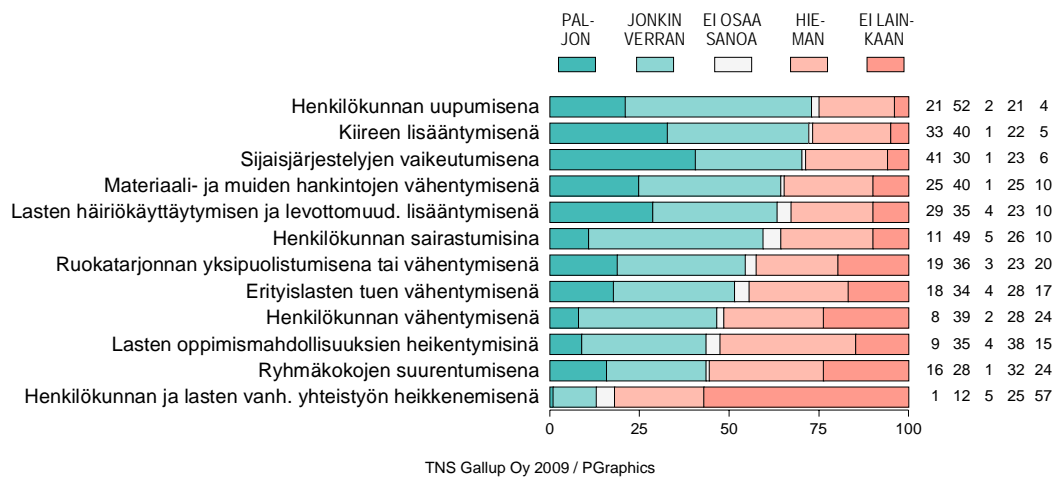
Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio 6y. JOS VOISI ITSE PÄÄTTÄÄ, MIHIN ASIOIHIN PANOSTAISII LASTEN PÄIVÄHOIDOSSA SIITÄ HUOLIMATTA, ETTÄ ELÄMME TALOUDELLISESTI VAIKEAA AIKAA: LTO-YHDYSHENKILÖT (%)

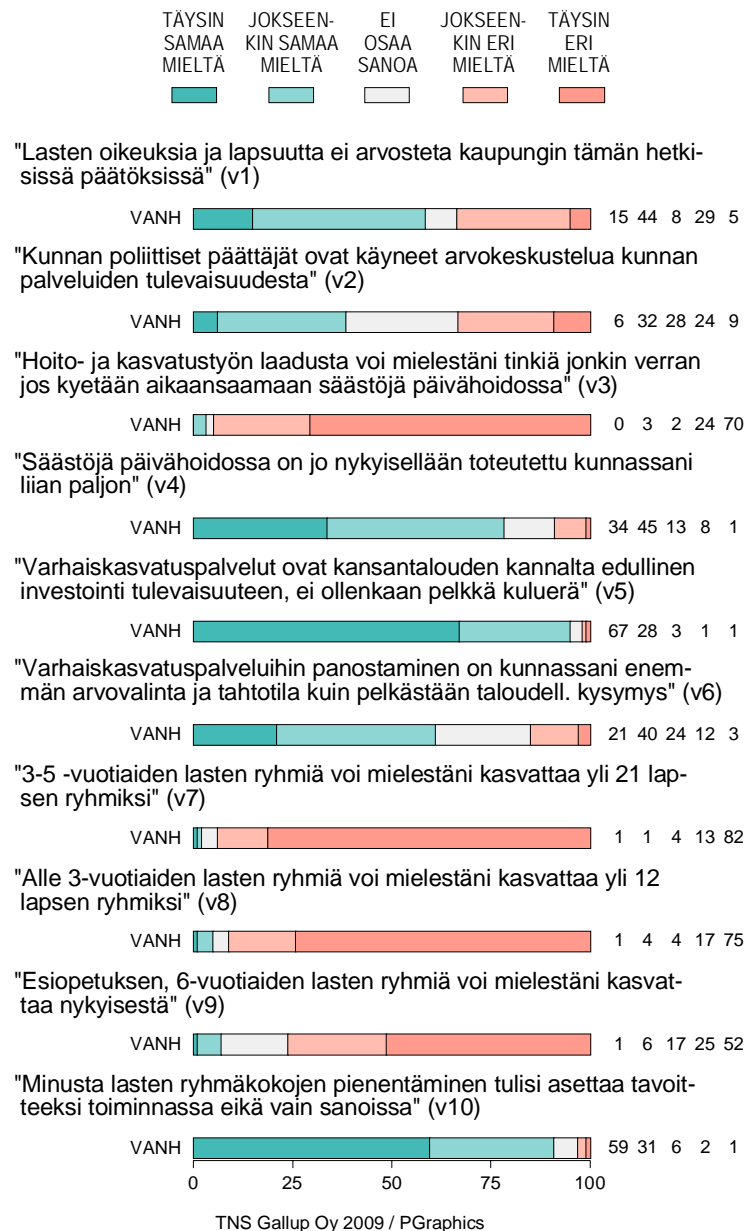
Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio y10. MITEN KUNNAN TIUKENTUNEET TALOUDELLISET RESURSSIT NÄKYVÄT TÄLLÄ HETKELLÄ PERUSTYÖSSÄ PÄIVÄHOIDOSSA: YHDYSHENKILÖIDEN ARVIOT (%)

Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio 7v. SUHTAUTUMINEN PÄIVÄHOITOJA JA VARHAISKASVATUSTA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN: VANHEMMAT (%).

Lasten asema ja oikeudet 2009

Kuvio 7x3. SUHTAUTUMINEN PÄIVÄHOITOA JA VARHAISKASVATUSTA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN (%).

